

## السنة والصحابة

### ప్రవక్త సహచరుల దృష్టిలో 'సున్నత్'

59వ అంశం : ప్రవక్త ప్రియ సహచరులు(ర.అ) దైవప్రవక్త(స) గారి మాటలను, చేతలను విన్నది విన్నట్లుగా, యథాతథంగా పాటించేవారు, కొన్ని ఉదాహరణలను చూడండి-

60వ అంశం: సున్నత్ అనుసరణకై సున్నత్ పరమార్థం బోధపడటం అవసరం.

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي بِأَصْحَابِهِ إِذْ خَلَعَ نَعْلَيْهِ فَوَضَعَهُمَا عَنْ يَسَارِهِ فَلَمَّا رَأَى تِلْكَ الْقَوْمَ الْقَوْمَ نَعَالَهُمْ فَلَمَّا قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاتَهُ قَالَ مَا حَمَلَكُمْ عَلَى إِقَاءِ نَعَالِكُمْ قَالُوا رَأَيْنَاكَ أَلْقَيْتَ نَعْلَيْكَ فَالْقَيْنَا نَعَالَنَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ جِبْرِيلَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَانِي فَأَخْبَرَنِي أَنَّ فِيهِمَا قَذْرًا أَوْ قَالَ أَتَى وَقَالَ إِنَّا جَاءَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلْيَنْظُرْ فَإِنْ رَأَى فِي نَعْلَيْهِ قَذْرًا أَوْ أَتَى فَلْيَمْسَحْهُ وَلْيُصَلِّ فِيهِمَا (رواه أبو داود صحيح للألباني رقم الحديث ٦٠٥)

1. హజ్రత్ అబూసయీద్ ఖుదరీ (ర.అ) తెలిపారు. ఒక సారి దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) తన సహచరులకు నమాజ్ చేయిస్తుండగా నమాజ్ మధ్యలోనే ఆయన (సఅసం) తన చెప్పులను విడిచి ఎడమవైపున ఉంచారు. దీనిని గమనించిన ప్రియ సహచరులు (ర.అ) కూడా తమ తమ చెప్పులను విడిచేశారు. నమాజ్ ముగించిన తరువాత దైవప్రవక్త (సఅసం), “ మీరు మీ చెప్పులను ఎందుకు విడిచారు?” అని ప్రశ్నించారు. తమరు పాదరక్షలు విడుస్తుండగా గమనించి మేము కూడా తమరిని అనుసరించాము’ అని ప్రియసహచరులు (ర.అ) బదులిచ్చారు. దీనికి దైవప్రవక్త (సఅసం) ఇలా అన్నారు: “ జిబ్రయీల్ (అలై) వచ్చి, నా పాదరక్షలకు మాలిన్యం అంటుకుని ఉందని తెలిపారు. లేక ‘అది బాధాకరమైనది’ అని పలికారు (అందుచేత నేను వాటిని విడిచాను)”. తరువాత ఆయన (సఅసం) తన సహచరులకు ఉపదేశం చేస్తూ, “నమాజ్ చేయడానికి మస్జిద్ కు వస్తున్నప్పుడు మీ పాదరక్షలను బాగా చూసుకోండి. వాటికి గనక మలినం ఏదైనా అంటుకున్నట్లు కనిపిస్తే బాగా శుభ్రం చేయండి. తిరిగి వాటిని తొడిగి నమాజ్ చేయండి”.<sup>1</sup>

(అబూదావూద్-650 సహీహ్)

عَنْ ابْنِ رَافِعٍ قَالَ اسْتَخْلَفَ مَرْوَانُ أَبَا هُرَيْرَةَ عَلَى الْمَدِينَةِ وَخَرَجَ إِلَى مَكَّةَ فَصَلَّى لَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ الْجُمُعَةَ فَقَرَأَ بَعْدَ سُورَةِ الْجُمُعَةِ فِي السُّورَةِ الْآخِرَةِ إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالَ فَأَذْرَكْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ حِينَ انْصَرَفَ فَقُلْتُ لَهُ إِنَّكَ قَرَأْتَ بِسُورَتَيْنِ كَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ يَقْرَأُ بِهِمَا بِالْكُوفَةِ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقْرَأُ بِهِمَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ (رواه مسلم، كتاب الجمعة، باب ما يقرأ في صلاة الجمعة)

2. హజ్రత్ అబూరాఫి (ర.అ) తెలిపారు - మర్వాన్ హజ్రత్ అబూహురైర (ర.అ)ను మదీనాకు (తాత్కాలిక) గవర్నర్ గా నియమించి (తాను ఏదో పనిమీద) మక్కా వెళ్ళిపోయారు. ఈ మధ్యకాలంలోనే హజ్రత్ అబూహురైర (ర.అ) జుమా నమాజ్ కు సారథ్యం వహించారు. మొదటి రకాతులో ఆయన 'జుమా' సూరాను, రెండవ రకాతులో 'మునాఫిఖూన్' సూరాను పఠించారు. ఈ సంఘటన గురించి తెలిపినవారు ఇలా అంటున్నారు. నమాజ్ ముగిసిన తరువాత నేను హజ్రత్ అబూహురైర (ర.అ) ను కలుసుకుని, హజ్రత్ అలీ-ర.అ. - (తన పరిపాలనా కాలంలో) కూఫాలో నమాజ్ లో పఠించిన సూరాలనే మీరు పఠించారా?! అని అడిగాను. దానికి హజ్రత్ అబూహురైర (ర.అ) “ నేను దైవప్రవక్త (సఅసం) గారిని, ఈ రెండు సూరాలు జుమా నమాజులో పఠించగా విన్నాను (అందుకే నేను కూడా ఇలా పఠించాను)” అని బదులిచ్చారు.<sup>1</sup> దీనిని ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

عَنْ نَافِعٍ قَالَ سَمِعَ ابْنَ عَمْرِو مِزْمَارًا قَالَ فَوَضَعَ إصْبَعِيهِ عَلَى أذُنِيهِ وَنَادَى عَنْ الطَّرِيقِ وَقَالَ لِي يَا نَافِعُ هَلْ تَسْمَعُ شَيْئًا قَالَ فَقُلْتُ لَا قَالَ فَرَفَعَ إصْبَعِيهِ مِنْ أذُنِيهِ وَقَالَ كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَمِعْتُ مِثْلَ هَذَا فَصَنَعْتُ مِثْلَ مَا قَالَ نَافِعٌ: فَكُنْتُ إِذَا ذَاكَ صَغِيرًا (رواه أبو داود، صحيح للكتابي رقم الحديث 4116)

3. హజ్రత్ నాఫి (రహ్మ.లై) తెలిపారు - హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) గారు నాదస్వరం విని తన రెండు చేతి వ్రేళ్లను చెవుల్లో పెట్టుకుని తాను నడుస్తున్న దారి చివరి అంచువరకూ వెళ్ళిపోయారు. అక్కడ నన్ను ఉద్దేశించి, “నాఫి! మీకేదైనా వినిపిస్తున్నదా?” అని అడిగారు. “ఏమీ వినబడటం లేదే!” అని నేనన్నాను. అప్పుడాయన (ర.అ) చెవుల్లో నుంచి వ్రేళ్లు తీసి ఇలా పలికారు - “ నేను దైవప్రవక్త (సఅసం) వారు నాదస్వరం విని ఇలాగే (నేను చెవుల్లో వ్రేళ్లు పెట్టుకున్నట్లే) చేశారు అప్పుడో నేను పిన్నవయస్సులో ఉన్నాను”<sup>2</sup>

(అబూదావూద్ - 4924 సహీహ్)

1. కితాబుల్ జుము అతి: బాబున్ రఫ్వుస్సౌతి బిల్ ఖుతుబతి

2. సహీహ్ సునన అబూదావూద్ : లిల్ అల్ - బానీ (మూడవ భాగం 4116)

عَنْ هَلَالِ بْنِ يَسَافٍ قَالَ كُنَّا مَعَ سَالِمِ بْنِ عُبَيْدٍ فَعَطَسَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فَقَالَ سَالِمٌ وَعَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّكَ ثُمَّ قَالَ بَعْدَ لَعْنِكَ وَجَدْتُ مِمَّا قُلْتَ لَكَ قَالَ لَوَدِدْتُ أَنَّكَ لَمْ تَذْكُرْ أُمِّي بِخَيْرٍ وَلَا بِشَرٍّ قَالَ إِنَّمَا قُلْتُ لَكَ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّا بَيْنَا وَنَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا عَطَسَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّكَ ثُمَّ قَالَ إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيُحَمِّدِ اللَّهَ قَالَ فَذَكَرَ بَعْضُ الْمَحَامِدِ وَلَيَقُلُّ لَهُ مَنْ عِنْدَهُ يَرْحَمُكَ اللَّهُ وَلْيَرُدَّ يَغْنِي عَنْهُمْ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ (رواه أبو داود، صحيح للألباني رقم الحديث (٤٧٤١))

4. హజ్రత్ హిలాల్ బిన్ యసాఫ్ (ర.అ) ఇలా అంటున్నారు-మేము సాలిమ్ బిన్ ఉబైద్ దగ్గర ఉన్నాము. అంతలో ఒక వ్యక్తి తుమ్మి 'అస్సలాము అలైకుం' అని అన్నాడు. దీనికి బదులుగా హజ్రత్ సాలిమ్ (ర.అ) 'వ అలైక వ అలా ఉమ్మిక' (అంటే, నీపై మరియు నీ తల్లిపై కూడా శాంతి కురియుగాక!) అని అన్నారు. బహుశా నేనన్నమాటలు నీ మనసు నొప్పించి ఉంటాయేమో! అన్నారాయన. దానికా వ్యక్తి 'మీరు నా తల్లి ప్రస్తావన మంచి రీతిలోగానీ, చెదురీతిలో గానీ తీసుకురాకుండా ఉంటే బావుండేది' అని అన్నాడు. అప్పుడు హజ్రత్ సాలిమ్ ఇలా వివరించారు: 'వినండి, నేను ఈ విధంగా సమాధానం ఎందుకు ఇచ్చానంటే, మేము దైవప్రవక్త (సఅసం) సమక్షంలో ఉండగా, ఒక మనిషి తుమ్మి ఈ విధంగానే అస్సలాము అలైకుం అని అన్నాడు. దీనికి బదులుగా దైవప్రవక్త (సఅసం) కూడా ఇదే వాక్యం పలికారు - "వ అలైక వ అలా ఉమ్మిక" అని (అందుకే నేను కూడా ఇలా ప్రవర్తించాను). తరువాత దైవప్రవక్త (సఅసం) అతనికి ఉపదేశిస్తూ "నీవు తుమ్మినపుడు 'అల్ హమ్దులిల్లాహ్' అని పలుకు" అన్నారు. ఈ మాటతో పాటు మరికొన్ని దైవస్తోత్ర వచనాలు కూడా ఆయన (స) పలికారని ఉల్లేఖకుడు తెలిపారు. అనంతరం ఆయన (సఅసం) ఇంకా ఇలా ఉపదేశించారు. "తుమ్మిన వ్యక్తికి దగ్గర ఉన్నవారు 'యర్ హముకల్లాహ్' అని అనాలి. మరి దీనికి బదులుగా తుమ్మినవాడు 'యగ్గిరల్లాహులనా వలకుమ్' అని చెప్పాలి" <sup>1</sup>

(అబూదావూద్- 5031 జయిఫుల్ అస్నాద్ ముస్నద్ అహ్మద్ 24354)

عَنْ نَافِعٍ أَنَّ رَجُلًا عَطَسَ إِلَى جَنْبِ ابْنِ عَمَرَ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ قَالَ ابْنُ عَمَرَ وَأَنَا أَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَلَيْسَ هَكَذَا عَلَّمَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَّمَنَا أَنْ نَقُولَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ (رواه الترمذي صحيح (2200))

5. హజ్రత్ నాఫ్ (ర.అ) కథనం ప్రకారం; ఒక వ్యక్తి హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) సమక్షంలో తుమ్మి అల్ హమ్దులిల్లాహి వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహి అని పలికాడు. దీనికి హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) 'అల్ హమ్దులిల్లాహి వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహ్'

అని నేను కూడా అనగలను (అంటే నాకూడా, దైవప్రవక్త పై సలాం పంపడంలో ఎలాంటి ఆక్షేపణ లేదు). కాని దైవప్రవక్త (సఅసం) గారు మాకు “(తుమ్మిన తరువాత) అల్ హమ్ము లిల్లాహి అలా కుల్లి హాల్ (ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ అల్లాహ్ కే కృతజ్ఞతలు) అని పలకండి” అని బోధించారు. (కాబట్టి సంప్రదాయ బద్ధమైన పద్ధతినే మనం అవలంబించాలి)<sup>1</sup>

(తిర్మిజీ - 2738 హసన్)

عن زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لِلرَّحْنِ أَمَا وَاللَّهِ إِنِّي لَأَعْلَمُ أَنَّكَ حَجَرٌ لَا تَضُرُّ وَلَا تَنْفَعُ وَلَوْ لَأَنِّي رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اسْتَلَمَكَ مَا اسْتَلَمْتُكَ فَاسْتَلَمَهُ ثُمَّ قَالَ فَمَا لَنَا وَلِلرَّمْلِ إِنَّمَا كُنَّا رَاءِيبًا بِهِ الْمُشْرِكِينَ وَقَدْ أَهْلَكَهُمُ اللَّهُ ثُمَّ قَالَ شَيْءٌ صَنَعَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَا نَحِبُّ أَنْ نَتْرُكَهُ (متفق عليه، اللؤلؤ والمرجان، رقم الحديث 799)

6. హజ్రత్ జైద్ బిన్ అస్లం గారు తన తండ్రి ఉటంకించినట్లుగా తెలిపారు: హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (ర.అ) హజ్రత్ అస్వద్ (కాబా గృహంలోని నల్లరాయి)ని ఉద్దేశ్యించి ఇలా అన్నారు: “నువ్వు ఒక రాయివి మాత్రమే. నీకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ చేకూర్చే శక్తి లేదు. నేను గనక దైవప్రవక్త (సఅసం)ను ‘ఇస్సైలాం’ చేస్తుండగా (హజరత్ అస్వద్ ను చేతితో తాకి ముద్దుపెట్టుకోవటం) చూసి ఉండకపోతే నిన్ను ఎన్నటికీ చుంబించే వాణ్ణికాను”. తరువాత ఇలా అన్నారు: ఇప్పుడు మనం ‘రమల్’ చేయవలసి ఉంది. ‘రమల్’ వాస్తవానికి ముష్లిక్కులకు (అవిశ్వాసులకు) చూపించే ఉద్దేశ్యంతో చేయబడింది. అల్లాహ్ వారిని ఇక్కడ రూపుమాపాడు. అయినప్పటికీనీ రమల్ దైవప్రవక్త (సఅసం) వారి విధానం. ఆ విధానాన్ని విడనాడటం మాకు సుతరామూ ఇష్టం లేదు”.<sup>2</sup> దీనిని బుఖారీ, ముస్లిం 799 ఉల్లేఖించారు.

عن أَبِي أَيُّوبَ النَّصَارِيِّ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا آتَى بِطَعَامٍ أَكَلَ مِنْهُ وَبَعَثَ بِفَضْلِهِ إِلَيَّ وَإِنَّهُ بَعَثَ إِلَيَّ يَوْمًا بِفَضْلَةٍ لَمْ يَكُلْ مِنْهَا لِأَنَّ فِيهَا ثَوْمًا فَسَأَلْتُهُ أَحْرَامًا هُوَ قَالَ لَا وَلَكِنِّي أَكْرَهُهُ مِنْ أَجْلِ رِيحِهِ قَالَ فَبَأَيْ أَكْرَهُ مَا كَرِهْتُمْ (رواه مسلم، كتاب الأشرية، باب إباحة أكل الثوم)

7. హజ్రత్ అబూ అయూబ్ అన్నారీ (ర.అ) తెలిపారు. దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) వద్దకు భోజనం పంపిస్తే ఆయన (సఅసం) భుజించిన తరువాత నా దగ్గరకు పంపించేవారు. ఒక రోజు ఆయన (సఅసం) తినకుండానే పాత్రను యధాతథంగా తిప్పి పంపారు. ఎందుకంటే అందులో వెల్లుల్లి ఉంది. “వెల్లుల్లి హరామ్ గావించబడిందా?” అని నేను అడిగాడను “లేదు. అయితే దాని వాసన నాకు పడదు” అని ఆయన (సఅసం) స్పష్టం చేశారు. దానికి అబూ అయూబ్ (ర.అ) “మీరు ఇష్టపడని వస్తువును నేనూ ఇష్టపడను.” అని అన్నారు<sup>3</sup> దీనిని ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

1. సహీహ్ సుననెత్తిర్మిజీ: లిల్ - అల్ - బానీ (రెండవ భాగం 2200)

2. అల్లాలు వల్ మర్జాన్ (మొదటిభాగం 799)

3. సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ అప్రిబ: బాబు ఇబాహతి అక్లిస్సూమి

عَنْ ابْنِ عَمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ بَنَى الْإِسْلَامَ عَلَى خَمْسَةٍ عَلَى أَنْ يُوحَدَ اللَّهُ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَصِيَامَ رَمَضَانَ وَالْحَجَّ فَقَالَ رَجُلٌ الْحَجَّ وَصِيَامَ رَمَضَانَ قَالَ لَا صِيَامَ رَمَضَانَ وَالْحَجَّ هَكَذَا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (رواه مسلم، كتاب الإيمان، باب بيان أركان الإسلام)

8. దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) ప్రబోధించాలని హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) చెప్పారు: “ఇస్లాం ఐదు అంశాలపై ఆధారపడి ఉంది - దేవుని ఏకత్వం, నమాజ్ స్థాపన, జకాత్ చెల్లింపు, రమజాన్ ఉపవాసాలుండటం, హజ్ విధిని నెరవేర్చటం”. ఈ హదీసును గురించి విన్న ఒక వ్యక్తి “హజ్ మరియు రమజాన్ ఉపవాసాలా?” అని రెట్టింపాడు. “(కాదు) రమజాన్ ఉపవాసాలు మరియు హజ్, నేను దైవప్రవక్త (సఅసం) నోట ఈ క్రమంలోనే హదీసు విన్నాను” అని హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) సరిదిద్దారు.<sup>1</sup> దీనిని ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

عن زيد ابن أسلم رأيت عمر يصلي محلولاً أزاره فسألته عن ذلك فقال رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم يفعله (رواه ابن خزيمة، حسن، صحيح الترغيب والترهيب للآلباني 43)

9. హజ్రత్ జైద్ బిన్ అస్లం (ర.అ) తెలిపారు. నేను అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) గారిని (చొక్కా) గుండీలు విప్పబడిన స్థితిలో నమాజ్ చేయటం చూచి, “మీరిలా ఎందుకు చేస్తున్నారు?” అని అడిగాను. దానికి అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ), “నేను దైవప్రవక్త (సఅసం)ను ఈ విధంగానే నమాజ్ చేయటం చూశాను.” (ఇబ్నె ఖుజైమా-హసన్ 43)

عَنْ مُجَاهِدٍ قَالَ كُنَّا مَعَ ابْنِ عَمَرَ فِي سَفَرٍ فَمَرُّ بَمَكَانٍ فَحَلَا عَنْهُ فَسُئِلَ لِمَ فَعَلْتَ فَقَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَلَ هَذَا فَفَعَلْتُ (رواه أحمد والبخاري، صحيح الترغيب والترهيب للآلباني 44)

10. హజ్రత్ ముజాహిద్ (రహ్మ.లై) ఇలా అంటున్నారు: “మేము ఒకసారి అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) తో కలిసి ప్రయాణం చేస్తున్నాము. ఒక చోటికి చేరగానే అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) దారిలోంచి ప్రక్కకు జరిగారు. ‘మీరిలా ప్రవర్తించడానికి కారణమేమిటి?’ అని అడిగితే ‘దైవప్రవక్త (సఅసం) ఇలాగే చేయటం నేను కళ్ళారా చూశాను. అందువల్ల నేను కూడా ఇక్కడ ఇలాగే చేశాను’ అని అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) సమాధానమిచ్చారు. దీనిని అహ్మద్ మరియు బజ్జార్లు-44 సహీహ్<sup>3</sup> అని ఉల్లేఖించారు.

عَنْ أَنَسِ بْنِ سِيرِينَ قَالَ كُنْتُ مَعَ ابْنِ عَمَرَ بَعْرَفَاتٍ فَلَمَّا كَانَ حِينَ رَاحَ رَحْتُ مَعَهُ حَتَّى آتَى الْبَامَامَ فَصَلَّى مَعَهُ الْأَوَّلَى وَالْعَصْرَ ثُمَّ وَقَفَ مَعَهُ وَأَنَا وَأَصْحَابِي لِي حَتَّى أَفْضَى الْبَامَامَ فَأَفْضَنَّا مَعَهُ حَتَّى أَتَيْنَاهُ إِلَى الْمَضِيقِ دُونَ الْمَازَمِينَ فَلَمَّا خَافَ وَأَخْشَا وَنَحْنُ نَحْسَبُ أَنَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُصَلِّيَ فَقَالَ غُلَامُهُ الَّذِي يُمَسِّكُ رَاحِلَتَهُ إِنَّهُ لَيْسَ يُرِيدُ الصَّلَاةَ وَلَكِنَّهُ ذَكَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا أَتَاهُ إِلَى هَذَا الْمَكَانِ قَضَى حَاجَتَهُ فَهُوَ يُحِبُّ أَنْ يَقْضِيَ حَاجَتَهُ (رواه أحمد، صحيح الترغيب والترهيب للآلباني رقم الحديث 46)

1. సహీహ్ ముస్లిం-కితాబుల్ ఈమాన్ : బాబు బయాని అర్కానిల్ ఇస్లామీ
2. సహీహ్ రత్తర్ ఘిబ్ వత్తర్ హిబ్: లిల్ అల్ - బానీ (మొదటి భాగం 43)
3. సహీహ్ అత్తర్ ఘిబ్ వత్తర్ హిబ్: లిల్ అల్ - బానీ (మొదటి భాగం 44)

11. హజ్రత్ అనస్ బిన్ సిరీస్ (రహ్మత్) ఇలా తెలిపారు: “నేను హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) తో కలిసి అరఫాత్ కు చేరుకున్నాను. ఆయన ఎక్కడికెళ్ళినా నేనూ ఆయన్ని అనుసరించసాగాను. ఆ విధంగా మేమిద్దరం ఇమామ్ దగ్గరకు చేరుకున్నాము. ఆయనతో కలిసి జుహ్లా మరియు అస్ నమాజులు (కలిపి) చేశాము. తరువాత అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) అక్కడ విడిది చేశారు. నేనూ, నా సహచరులు కూడా అక్కడే విడిది చేశాము. కడకు ఇమామ్ అక్కడి నుండి (అరఫాత్ మైదానం నుండి) వాపసు అయ్యారు. మేము కూడా వాపసు అయ్యేందుకు బయలు దేరాము. మాజ్మీన్ (స్థలం పేరు) కు సమీపంలో నున్న ఇరుకైన ప్రదేశానికి చేరుకోగానే అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) తన వాహనాన్ని కూర్చోబెట్టారు. మేము కూడా మా వాహనాలను కూర్చోబెట్టాము. బహుశా అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) ఇక్కడ నమాజ్ చేస్తారేమో! అని మేము తలపోశాము. కాని ఆయన వాహనంతో పాటు ఉన్న నౌకరు ఇలా వివరించాడు - ‘హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) ఇక్కడ నమాజ్ చేయరు. అసలు విషయం ఏమిటంటే, దైవప్రవక్త (సఅసం) ఈ ప్రదేశానికి చేరుకుని కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నారు. అందుచేత హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) కూడా ఇక్కడే ఆగి కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవడానికి ఇష్టపడతారు”<sup>1</sup> - దీనిని అహ్మద్ సహీహ్ అని ఉల్లేఖించారు.

عن أنس بن سيرين قال استقبلنا أنس بن مالك حين قدم من الشام فلقيناه بعين التمر فرائته يصلي على جمار ووجهه من ذا الجائب يعني عن يسار القبلة فقلت رأيته تصلي لغير القبلة فقال لولا أني رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم فعله لم أفعله (رواه البخاري، كتاب تفسير الصلاة)

12. హజ్రత్ అనస్ బిన్ సిరీస్ (రహ్మత్) ఈ విధంగా కూడా తెలిపారు: “హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (ర.అ) సిరియా నుండి ఏశెంచగా మేము ఆయనకు సరిగ్గా ‘తమర్’ అనే చోట స్వాగతం పలికాము. ఆయన గాడిదపై కూర్చొని నమాజ్ చేస్తుండగా నేను తిలకించాను. ఆ సమయంలో గాడిద ‘ఖిల్లా’ వైపుకు కాకుండా ఖిల్లా కుడివైపుగా తిరిగి ఉంది. ‘మీరు ఖిల్లా వైపుకు అభిముఖులు కాకుండా నమాజ్ ఎందుకు చేశారు?’ అని ఆయన్ని అడగనే అడిగాను. ‘దైవప్రవక్త’ (సఅసం) ఈ విధంగా నమాజ్ చేయటం నేను చూచి ఉండకపోతే ఎప్పుడూ ఇలా నమాజ్ చేసేవాణ్ణి కాను అని ఆయన (ర.అ) చెప్పారు”<sup>2</sup> - దీనిని బుఖారీ, ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

عن ابن عمر رضي الله عنهما قال اتخذ النبي صلى الله عليه وسلم خائماً من ذهب فاتخذ الناس خواتيم من ذهب فقال النبي صلى الله عليه وسلم إني اتخذت خائماً من ذهب فنبذته وقال إني لن ألبسه أبداً فنبذ الناس خواتيمهم (رواه البخاري، كتاب الاعتصام)

1. సహీహ్ అత్తర్ ఫీబ్ వత్తర్ హీబ్: లిల్ అల్ - బానీ (మొదటి భాగం 46).

2. కితాబు తఖ్ఫీరిస్సలాతి: బాబున్ సలాతుత్త తవ్వయి అలల్ హిమారి

13. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.అ) తెలిపారు. ఒకసారి మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) బంగారపు ఉంగరం చేయించారు. ఆయన్ని (స) చూచి ప్రിയ సహచరులు (ర.అ) కూడా ఉంగరాలు చేయించుకున్నారు. “నేను ఒక బంగారపు ఉంగరం చేయించుకున్నాను (అని మీరు కూడా చేయించుకున్నారా)” అని ఆయన (స) అన్నారు. అంతేకాదు, ఆయన(స) ఉంగరాన్ని తీసిపారేశారు. “ ఇక ఎన్నడూ దీన్ని తొడగను” అని ఆయన (స) స్పష్టం చేశారు. (ఆయన్ని -సఅసం- అనుసరిస్తూ) ప్రിയ సహచరులు కూడా తమ తమ ఉంగరాలను తీసిపారేశారు.<sup>1</sup> - దీనిని బుఖారీ ఉల్లేఖించారు.

عن ابن الحنظلية لرجل من أصحاب النبي صلى الله عليه وسلم قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم نعم الرجل خريم السدي لو لمّا طول جُمته وإسبال إزاره فبلغ ذلك خريماً فعجل فأخذ شفره ففطع بها جُمته إلى أنفيه ورفع إزاره إلى أنصاف ساقيه (رواه أبو داود، للالباني 4461)

14. దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) ప్రవచించారని ప్రിയ సహచరులు ఇబ్నె హంజలియ (ర.అ) చెప్పారు: “ఖురైమ్ అసదీ (తల) వెంట్రుకలు గనక పొడవుగానూ, లుంగీ బారుగానూ లేకుండా ఉన్నట్లయితే అతను చాలా మంచివాడే”. ప్రవక్త (స) గారి ఈ పలుకులు ఖురైమ్ అసదీ వరకు చేరాయి. ఆయన స్వయంగా కత్తెరతో తన జులఫాలను చెవులవరకూ కత్తరించేశారు. లుంగీని కురచ చేసి పిక్కల దాకా వచ్చేటట్టు జాగ్రత్తపడ్డారు.<sup>2</sup>  
(అబూదావూద్ హసన్ 4089 హకీమ్ సహీహ్ అని అన్నారు. 4/183)

عن عبد الله بن عباس أن رسول الله صلى الله عليه وسلم رأى خاتماً من ذهب في يد رجل فترعه فطرحة وقال يعبد أحدكم إلى جمره من نار فيجعلها في يده ففيل للرجل بعد ما ذهب رسول الله صلى الله عليه وسلم خذ خاتمك انتفع به قال لا والله لا أخذه أبداً وقد طرحه رسول الله صلى الله عليه وسلم (رواه مسلم، كتاب اللباس والزينة، باب تحريم خاتم الذهب للرجال)

15. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (ర.అ) ఇలా తెలియజేశారు. ఒక వ్యక్తి బంగారపు ఉంగరం తొడిగి ఉండటం దైవప్రవక్త (సఅసం) కంటపడింది. ఆయన (సఅసం) దాన్ని తీసి పారేశారు. ఆ సందర్భంగా ఆయన (స) ఇలా ఉద్ఘోషించారు: “ మీలో ఎవరయినా సరే బంగారపు ఉంగరం తొడిగి మిమ్మల్ని మీరు అగ్నికి ఆహుతి చేసుకోదలుస్తున్నారా?” దైవప్రవక్త (సఅసం) అక్కడి నుండి నిష్క్రమించిన తరువాత, ‘ఉంగరం తీసుకో, దానివల్ల వేరే ఏదైనా లాభం కలుగుతుంది కదా (అంటే దానిని నీ ఇల్లాలికి ఇవ్వటమో, చెల్లెలికి ఇవ్వటమో, లేక అమ్మివేయటమో చేయొచ్చుకదా!)’ అని ఎవరో అతనికి సలహా ఇవ్వగా; “ దైవసాక్షి! దైవప్రవక్త (సఅసం) వారు తీసి పారేసిన ఈ ఉంగరాన్ని ఇక ఎన్నడూ ముట్టుకోను” అని ఆ వ్యక్తి ఖచ్చితంగా చెప్పేవాడు.<sup>3</sup> దీనిని ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

1. కితాబుల్ ఏతెసామి బిల్ కితాబి వస్సున్నతి: బాబుల్ ఇఖైదాయి బి ఆఫ్ అలిన్నబీ
2. సహీహ్ సునన అబూదావూద్: లిల్ అల్ బానీ (రెండవ భాగం 4461)
3. కితాబుల్లిబాసి వజ్జీనతి: బాబున్ తహీము ఖాత మిజ్జహ్ బి లిర్రిజాలి

عَنْ جَابِرٍ قَالَ لَمَّا اسْتَوَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ قَالَ اجْلِسُوا  
فَسَمِعَ ذَلِكَ ابْنُ مَسْعُودٍ فَجَلَسَ عَلَى بَابِ الْمَسْجِدِ فَرَأَاهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ  
فَقَالَ تَعَالَ يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ (رواه أبو داود، للالباني رقم الحديث 203)

16. హజ్రత్ జాబిర్ (ర.అ) తెలిపారు: ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) శుక్రవారం నాడు ప్రసంగించడానికి వేదికపైకి వచ్చి, “ప్రజలారా! కూర్చోండి” అని అన్నారు. ఈ పలుకులు వినిపించగానే మస్జిద్ లోపలికి వస్తూ తలుపు దగ్గర ఉన్న హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మస్ఘూద్ (ర.అ) తలుపు దగ్గరే కూర్చుండి పోయారు. దైవప్రవక్త (సఅసం) ఇది గమనించి, “అబ్దుల్లాహ్! మస్జిద్ లోపలికి వచ్చి కూర్చోండి” అని పలికారు.<sup>1</sup> - దీనిని అబూదావూద్ 1091 సహీహ్ అని ఉల్లేఖించారు.

1. సహీహ్ సుననె అబూదావూద్: లిల్ అల్ బానీ (మొదటి భాగం 203)